

Množičnost in visoka zavest

Odmevi enega vrhov akcije »Nič nas ne sme presenetiti« 29. in 30. septembra še niso utihli, zdaj smo sredi ocen, ugotavljamo pomanjkljivosti, ki jih je pokazala in nam bodo služile kot dobra šola za učvrstitev naših priprav na delo in življenje v možnih izrednih razmerah.

S posebno številko »Zbora občanov« 30. septembra smo zajeli dober del razpoloženja za Bežigradom; danes želimo sliko zaokrožiti in dopolniti še z nekaterimi zanimivostmi z akcije. Akcija je svoj namen nedvomno opravičila, sobotna dogajanja nikakor niso bila samo igra, ampak predvsem preverjanje naših dejanskih sposobnosti. Spoznanj je bilo mnogo: tudi kritičnih, koristnih. Dvojne zadolžitve posameznikov, neustrezna opremljenost posameznih enot civilne zaščite, ponekod ljudje sploh niso vedeli za zaklonišča, drugod so bila zaklonišča neurejena, v nekaterih sredinah je breme obrambnih in drugih priprav na posameznikih, daleč od podružbljanja tega tako občutljivega področja. Zda tudi precej natančno vemo, koliko časa je potrebno za izpraznitev posameznih stavb, vemo, kako je z našo preskrbo in ugotavljamo, da ljudje doma še nimajo zadostnih zalog hrane; pripadniki enot narodne zaščite svoje dolžnosti poznajo dovolj dobro – ali pa tudi ne, sem ter tja pa so se našli tudi posamezniki, ki jih akcija in naše priprave nanjo sploh niso zanimale.

Delo zdaj niti slučajno ni končano, lahko rečemo, da se je marsikje šele začelo. Kar ne moremo mimo izredno tesnega sodelovanja krajevnih skupnosti in organizacij združenega dela, ki so usklajili programe akcije in tudi nasploh tesno sodelovali. V enem samem dnevu smo dosegli tisto, kar nam sicer večinoma nikakor ne uspeva – enoten interes pa je takoj združili krajeve in ljudi, ki v krajevni skupnosti združujejo svoje delo. Bomo zametek tega sodelovanja uspeli uresničiti v praksi?

Ocene še niso izdelane, vendar se verjetno ne bodo razlikovale od naslednje trditve: dokazali smo samoupravljalstvo in družbenopolitično zrelost, v akciji je bil v ospredju človek, najprej smo, čeprav po predpostavkah, reševali ljudi, pomagali smo drug drugemu, akcija nas je zbližala, kar naenkrat je sosed postal soodgovoren za usodo soseske, sodelavca. Kot da se je zaustavil proces našega medsebojnega odtujevanja, se je v akciji pokazala nedvoumna pripravljenost vseh pomagati po svojih najboljših močeh.

Ne samo prireditve neposredno v akciji, tudi množični del je bil potrditev našega zanimanja za dogajanja okrog nas. Zvrstila se je vrsta akcij, od čiščenja okolja, kulturnih prireditev, do delovnih akcij, rekreacijskih pohodov in športnih tekmovanj. V Savskem naselju, na Črnučah, v Dolu in Beričevem – aktivnosti so si vsepovsod vrstile, malo je bilo pasivnih opazovalcev, vsi so sodelovali. Zlasti veliko je bilo zanimanja za izredno dobro pripravljene vaje rezervnih vojaških starešin, kjer je bila udeležba takšna, kot je tudi največji optimisti verjetno niso pričakovali.

Če potegnemo črto: množičnost in visoka zavest sta prva značilnost akcije »Nič nas ne sme presenetiti«.

STANE DROLJC

KS URŠKE ZATLERJEVE

Nezgod ne želimo, pripravljeni pa smo!

V treh krajevnih skupnostih, Urške Zatlerjeve, Stara Ljubljana in Prule je potekala združena mestna vaja akcije »Nič nas ne sme presenetiti« po enaki predpostavki: potres IX. stopnje.

V krajevni skupnosti Urške Zatlerjeve se je že do 4. ure zjutraj 29. septembra zbralo vodstvo vaje, štab civilne zaščite, prišlo pa je tudi nekaj pripadnikov enot narodne zaščite. Celotna mobilizacija pripadnikov civilne zaščite je bila predvidena ob znaku alarma za potres, pripadniki enot narodne zaščite pa so že do 5. ure zavarovali vse pristope na območje krajevnih skupnosti in pomembnejše objekte. V sodelovanju s hišnimi sveti so zavarovali tudi notranjost objektov in posamezna stanovanja, tako da je bilo njihovo delo zelo uspešno. Ob pripadnikih enot narodne zaščite je varnost ljudi, premoženja ter nemoten potek prometa zagotavljalo tudi pet miličnikov in trije kriminalisti UJV, ki jim ni bilo treba resneje posredovati.

»Potres« je označil znak z alarmom, ki pa je bil šibak in ga niso povsod dovolj slišali, tako da je prišlo do manjše neusklajenosti pri aktivnosti posameznikov. Posledice potresa so bile naslednje:

- porušeni so bili nekaj stavb na Glinškovi ploščadi, kjer so takoj evakuirali ljudi in predvsem ranjence;

- v VVZ je bil porušen strop, poškodovani so bili izhodi iz vrta, tako da so otroke rešili skozi okna, zbrali na vrtu in jih z odejami zaščitili pred mrazom;

- v Mucherjevi ulici 8 je bilo porušeno stopnišče, v 4. nadstropju je obtičalo 16 stanovalcev, ki so čakali na pomoč gasilske ekipe;

- na Bratovševi ploščadi 18 je ostalo v 8. nadstropju zaradi porušeni stopnišč 30 ljudi;

- na Bratovševi ploščadi 9 je izbruhnil požar, v 3. nadstropju je obtičalo 18 ljudi;

- na Bratovševi ploščadi 2 in 10 je bilo zaradi preplaha in posledic potresa več ljudi poškodovanih, skupno je bilo v krajevni skupnosti poškodovanih 268 stanovalcev, brez stanovalcev je ostalo 611 ljudi. Težjih ranjencev je bilo 46, lažjih 51, mrtvih ni bilo. Evakuirali so 500 ljudi od tega več kot 50 malih otrok.

Posledice potresa so bile torej precej hude. Kako pa je potekalo reševanje?

Štab za civilno zaščito je takoj aktiviral enote za civilno zaščito, ki so bile v celoti v 15 minutah po alarmu na določenih zbornih mestih, dve minuti kasneje so že stopile v akcijo. 150 članov je delovalo v posebnih enotah, v objektih, ki so bili poškodovani, pa je delovalo 44 članov enot CZ, 242 pa jih je bilo v stalni pripravljenosti. Sodelovanje pripadnikov enot civilne zaščite in narodne zaščite je bilo pri varovanju objektov zelo dobro, skupno pa so odkrili tudi skupino diverzantov, ki je skušala delovati na terenu krajevnih skupnosti.

Enote za prvo medicinsko pomoč niso zmogle same oskrbeti vseh poškodovancev, zato so na pomoč poklicali zdravstveni dom Bežigrad, ki je sodeloval s postajami medicinske pomoči in strokovnim osebjem. Sodelovanje je bilo dobro.

Poklicne gasilske enote so na poziv vodstva vaje prišle na območje krajevnih skupnosti ob 8.30 uri, slabe tričetrt ure po potresu.

Prikazali so gašenje požara, ki je zajel objekt, 18 prebivalcev so rešili s košaro na hidravličnem gasilskem vozilu, najbolj zanimivo pa je bilo reševanje stanovalcev iz istih nadstropij po lestvi in vrveh. Po zaključku reševanja so preizkusili tudi lestve in ugotovili, da segajo do 14. nadstropja.

Zelo uspešna je bila tudi aktivnost Rdečega križa. Krvodajalski akciji se je odzvalo 132 krajanov, sodelovali pa so tudi z ekipo za socialno delo pri CZ pri oskrbi otrok, ki so se ob preplahu izgubili.

Vzgojiteljice in ostalo osebje v vzgojnovarstvenem zavodu so mirno in hitro, v treh minutah, evakuirali otroke iz objekta.

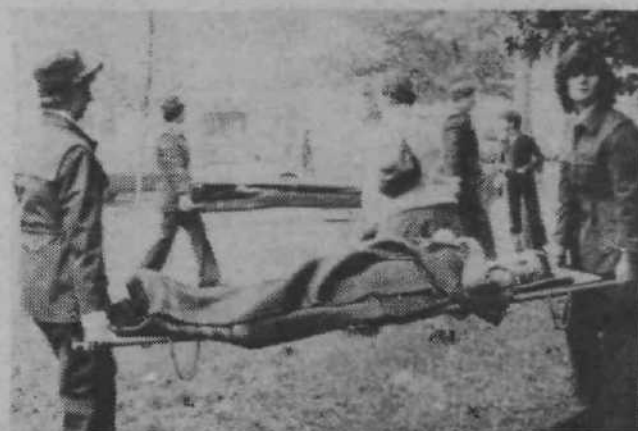
Tako je torej potekala sobotna akcija v krajevni skupnosti Urške Zatlerjeve, ki je vodstvu vaje ob analizi prinesla tudi vrsto zanimivih napotkov, pokazala nekaj pomanjkljivosti v dosedanjem delu in potrdila pravilnost širokih priprav na delo v izrednih razmerah.

Zajetih 1.400 krajanov; akcija je za vse pomembna življenjska izkušnja, ki lahko še kdaj koristi

nih odborov SZDL, dela aktivov ZK in dobrega obveščanja. Izkazalo se je, da so preudarno sestavili vodstvo vaje, v njem so bili predstavniki družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov v krajevni skupnosti, hkrati pa v istih ljudeh predstavniki različnih delovnih teles, ki bi sicer delovali samostojno na svojih področjih. Tako so dosegli dobro koordinacijo in uspešno zajeli v delo vse aktivne ljudi v krajevni skupnosti.

Na velike težave pa so naleteli pri oblikovanju enot civilne zaščite, saj je imelo precej krajanov dvojne zadolžitve, v organizacijah združenega dela in krajevni skupnosti. Nekateri krajevi so zato prinašali na krajevno skupnost razna potrdila o svoji zadolženosti v organizacijah združenega dela, drugih ni bilo na zbornem mestu, sledile so tudi intervencije organizacij združenega dela, kar je povzročalo samo zmedo. V istem času, kot je tekla akcija, so bile načrtovane tudi nekatere dru-

Krajevna skupnost Urške Zatlerjeve je bila oblikovana šele pred dvema letoma, njena poglobljena značilnost pa je veliko število visokih gradenj na relativno majhnem prostoru. Struktura prebivalstva je zelo heterogena, zato je ocena izvedene akcije še bolj ugodna. V akciji je sodelovalo skupaj 1400 krajanov, od tega s posebnimi zadolžitvami okrog 600, vsi krajevi pa so akcijo sprejeli z velikim razumevanjem, razen preplaha po predpostavki panike in negativnih pojavov ni bilo. Vse to je rezultat podružbljanja obrambnih priprav, aktivnosti hišnih svetov, blokovnih in ulič-

ge aktivnosti, kar je odtegnilo še nekaj ljudi.

Vodstvo vaje je tudi ocenilo, da koordinacija z mestom ni bila najboljša, kljub sicer dobremu, vendar nekoliko preveč posrednemu sistemu zvez. Gasilci niso reševali ljudi v dveh objektih, koristno pa je spoznanje, da lahko tudi najtežja vozila pridejo na Bratovšovo ploščad in posredujejo, kar dosedaj ni vedel nihče pojasniti.

Uspeh je prav gotovo posledica stalnih priprav in treh delnih vaj, ko so od junija do 20. septembra preizkusili posamezne enote civilne zaščite.

Učenci PTT izobraževalnega centra so uspešno izvedli evakuacijo šole in internata. Sodelovali so tudi ekipe prve medicinske pomoči, ki so spretno obvezovale ranjene ter poskrbele za njihov prevoz v bolnišnico. Akcijo so imeli načrtovano do podrobnosti, saj jim je uspelo šolo in internat izprazniti v manj kot štirih minutah. Na koncu je zbranim spregovoril še direktor centra, ki je učence opozoril predvsem na delo ekip civilne zaščite in se jim zahvalil za vzorno disciplino in zavzetost pri akciji.